

Aan Minister en Staatssecretaris

nota

MIRT Overzicht 2024

TER BESLISSING

Datum

7 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/248388

Opgesteld door

Bestuurskern

Directie Mobiliteit en Gebieden

Afdeling MIRT & Ruimte

Beslistermijn

12 september 2023

Bijlage(n)

5

Aanleiding

Jaarlijks wordt het MIRT Overzicht als bijstuk van de begroting van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op Prinsjesdag aangeboden aan de Staten-Generaal. De informatie is beschikbaar via een printbaar en opgemaakt PDF-bestand, dat te downloaden is via de website www.mirtoverzicht.nl. Via deze nota wordt het MIRT Overzicht van dit jaar aan u gepresenteerd. Het MIRT Overzicht wordt samen met het Deltaprogramma aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. Over het Deltaprogramma bent u separaat geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met het MIRT Overzicht 2024 en de bijbehorende aanbestedingsbrieven aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer.

Kernpunten

Aan de totstandkoming van het MIRT Overzicht hebben de volgende partijen een bijdrage geleverd:

- binnen IenW: DGMO, DGWB, DGLM, RWS, FIB, FEZ en DCO.
- buiten IenW is afgestemd met het ministerie van BZK (VRO) en de RVO (in het kader van het TEN-T netwerk).

De aanbestedingsbrieven voor de Eerste Kamer en Tweede Kamer worden door beide bewindspersonen van IenW ondertekend. Het MIRT Overzicht wordt ook mede namens de minister voor VRO aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer.

Toelichting

Het MIRT Overzicht wordt uitgebracht ter informatievoorziening en verantwoording van de geïnvesteerde gelden aan de Staten-Generaal, en wordt daarnaast gebruikt als naslagwerk voor de rijksoverheid, regionale overheden, marktpartijen, burgers en andere geïnteresseerden. Zoals elk jaar bevat het een beschrijving en verantwoording van alle MIRT-projecten en programma's per MIRT-regio. Alle informatie in het MIRT Overzicht is reeds bekend, omdat relevante wijzigingen reeds via de MIRT-brief of andere Kamerbrieven gemeld zijn aan de Tweede Kamer. Het MIRT Overzicht is reeds akkoord bevonden door de dg's van DGMO, DGWB, DGLM en DGRWS. Er wordt simultaan aan deze nota ook akkoord gevraagd aan de minister voor VRO.

Voorwoord

Het voorwoord is vanuit DCO eerder met u afgestemd. Ambtelijk is hiernog een klein aanpassingsvoorstel op. U vindt deze wijziging in track changes in bijlage 05. U wordt geadviseerd in te stemmen met het definitieve voorwoord.

Herprioritering MF

Op uw verzoek en zoals ook met de Tweede Kamer en de regio gecommuniceerd, zijn de projecten die geraakt worden door de herprioritering van het MF grijs gemaakt. Hierbij is ook aangegeven hoeveel budget resteert op de Ontwerpbegroting 2024. U vindt deze bladen op pagina's 143, 144, 163-164, 172, 214-215, 220-221, 231, 271-272, 279-280, 283-284, 325-326, 331-332 en 333-334. Een algemene pagina over de Herprioritering is toegevoegd op pagina 13-14. Deze tekst is identiek aan een deel van de MIRT-brief die in juni naar de Kamer is gestuurd.

Datum

7 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/248388

Opgesteld door

Bestuurskern
Directie Mobiliteit en Gebieden
Afdeling MIRT & Ruimte

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

5

Lopende onderhandelingen

Programma Woningbouw en Mobiliteit

Het MIRT Overzicht bevat dit jaar voor het eerst een blad voor programma Woningbouw en Mobiliteit. De projecten die Woningbouw en Mobiliteitsgelden ontvangen, zowel bestaande als nieuwe, zijn gelabeld met een oranje "WoMo-icoon" in de rechterbovenhoek.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Lopende onderhandelingen

Bijlagen

Nr.	Naam	Informatie
01	Beslisnota MIRT Overzicht 2024	Deze nota
02	MIRT Overzicht 2024	Bijlage bij Kamerbrieven: Het MIRT Overzicht 2024
03	TK Aanbiedingsbrief	De aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer
04	EK Aanbiedingsbrief	De aanbiedingsbrief aan de Eerste Kamer
05	Voorwoord	Het definitieve voorwoord van het MIRT Overzicht
06	Gelakte beslisnota's	Bijlage bij Kamerbrieven: deze en eerdere beslisnota's.

Aan
Van Minister
DGWB

nota

Aanbieding Deltaprogramma 2024 aan RFL

TER BESLISSING

Datum

18 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/220007

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Beslistermijn

28-08-2023

Bijlage(n)

-6-

Inleiding

Een conceptversie van het Deltaprogramma 2024 en de concept kabinetsreactie op de adviezen van de Deltacommissaris zijn reeds aan u voorgelegd. U heeft beide documenten besproken met de Deltacommissaris en ingestemd met agendering in de CFL. Bespreking in de CFL heeft geleid tot de conclusie dat de stukken als hamerstuk kunnen worden doorgeleid naar de RFL.

De concept kabinetsreactie is per nota van 21 juni jl. aan u voorgelegd. Dit heeft tot de volgende aanpassingen van de tekst geleid:

- Op blz. 2 is onder de reactie op het eerste advies een verwijzing naar de Jonge Watervisie van de Jonge Klimaatbeweging opgenomen.
- Op blz. 4 is in de reactie op het derde advies in de tweede alinea de tekst van de landelijke meldingsplicht voor onttrekkingen in de lijn gebracht met hetgeen u hierover heeft gemeld tijdens CD water van 7 juni jl.

Daarnaast zijn nog enkele wijzigingen aangebracht op het verzoek van het ministerie van Financiën (IRF) en het ministerie van VWS. Voor de volledigheid is daarom naast een schone versie van de concept kabinetsreactie ook een versie met track changes aan de rondzendmap toegevoegd.

We hebben aan u toegezegd dat u de versie met track changes nog te zien krijgt bij de stukken voor de RFL en de Ministerraad.

Het Deltaprogramma en bijbehorende kabinetsreactie worden met Prinsjesdag naar de TK verzonden.

Bij deze wordt u gevraagd in te stemmen met het aanbiedingsformulier voor de RFL. Het Deltaprogramma kan op 5 september in de RFL worden behandeld.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het aanbiedingsformulier waarmee het Deltaprogramma 2024 wordt aangeboden aan de RFL op 5 september.

Beslistermijn

Graag ontvang ik uw reactie uiterlijk maandag 28 augustus, zodat de stukken tijdig kunnen worden aangeleverd aan de RFL.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	DGWB WGW M Adviesnota RFL inzake Agendering DP2024	Adviesnota voor de RFL.
03.	Aanbiedingsformulier RFL bij kabinetsreactie op DP2024	Ingevulde formulier ter aanbieding aan de RFL.
04. en 04.a	Concept Kabinetsreactie op Deltaprogramma 2024	Een schone versie en een track change versie. Track change versie wordt niet verzonden naar de RFL.
05.	Aanbiedingsbrief en adviezen DC op DP2024	Definitieve versie van de aanbevelingen en adviezen van de deltacommissaris bij het Deltaprogramma 2024.
06.	DP2024 – CFL2_versie 26 juli 2023	Concept versie van het Deltaprogramma 2024.
07.	DP2024 Hoofdlijnen digitaal_concept	Concept versie brochure Deltaprogramma 2024.

Datum

18 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/220007

Opgesteld door Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Grote Wateren en Bestuur**Aan**

Minister

Bijlage(n)

-6-

HA 2/7

Aan de minister

nota

Conceptkabinetsreactie op adviezen van de
deltacommissaris bij DP2024 t.b.v. CFL

TER BESLISSING

Datum

21 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/163778

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Beslistermijn

14-07-2023

Bijlage(n)

4

Aanleiding

De 70% versie van het Deltaprogramma 2024 (DP2024), de redeneerlijn en mogelijke adviezen in de aanbiedingsbrief van de deltagcommissaris bij het DP2024 zijn per nota van 1 mei jl. aan u voorgelegd.¹ Inmiddels is het eindconcept van het DP2024 bijna gereed, evenals de aanbiedingsbrief van de deltagcommissaris. Beide stukken zijn op hoofdlijnen geaccordeerd in de Stuurgroep Deltaprogramma van 1 juni jl. De laatste opmerkingen van de stuurgroep worden momenteel verwerkt, maar brengen naar verwachting inhoudelijk geen grote wijzigingen met zich mee.

Het DP2024 en de aanbiedingsbrief van de Deltacommissaris hierbij, worden op 27 juni a.s. in de CFL besproken.

De op basis van deze stukken opgestelde conceptkabinetsreactie wordt op 22 augustus a.s. besproken in de CFL.

De conceptkabinetsreactie wordt u hierbij ter besluitvorming voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de conceptkabinetsreactie te bekijken, eventueel te becommentariëren en in te stemmen met doorgeleiding naar de CFL van 22 augustus.

zie opmerkinge

Kernpunten

Evenals vorig jaar, biedt de Deltacommissaris het DP2024 (met als titel 'Nu voor later') aan vanuit een gevoel van urgentie. De hoofdboodschap van het DP2024 is 'Vaart maken én grenzen stellen'. We moeten vaart blijven maken met de opgaven voor waterveiligheid, zoetwater en ruimtelijke adaptatie om ons beter voor te bereiden op wateroverlast, droogte en hitte. Tegelijkertijd wordt duidelijker dat niet alles kan als we willen dat Nederland veilig blijft en klimaatbestendig wordt. We moeten ook grenzen stellen aan ruimtegebruik en watergebruik. Want de keuzes die we dit decennium maken, de investeringen die we nu doen en de maatregelen die we nu nemen, bepalen in belangrijke mate de veiligheid en leefbaarheid voor komende generaties.

¹ IenW/BSK-2023/128388

De Deltacommissaris komt in zijn aanbiedingsbrief bij het DP2024 tot een vijftal aanbevelingen en daaraan verbonden adviezen:

1. Pas een generatietoets toe bij beslissingen over de ruimtelijke inrichting van Nederland;
2. Betrek burgers rechtstreeks bij de aanpak van klimaatadaptatie;
3. Maak scherpere keuzes op korte termijn;
4. Bruggen blijven bouwen en verankeren in deltabeslissingen en strategieën;
5. De uitvoering in de regio moet centraal staan.

In de conceptkabinetsreactie geeft u namens het kabinet aan op welke wijze rekening zal worden gehouden met de aanbevelingen van de Deltacommissaris. Hoofdlijn hierbij is dat het kabinet aanbevelingen 1 t/m 4 onderschrijft, maar dat er tegelijkertijd ook al veel gebeurt. Ten aanzien van aanbeveling 5 onderschrijft het kabinet de oproep van de Deltacommissaris om alvast in de geest van water en bodem sturend te werken voordat de structurerende keuzes (juridisch) geborgd zijn.

Voor het advies om structurele financiering uit het Deltafonds te ontwikkelen, ook voor hitte, geldt dat de aanpak van hittestress momenteel al mogelijk is als de betreffende maatregel gekoppeld kan worden aan maatregelen tegen droogte en/of wateroverlast. De financiering van maatregelen specifiek gericht tegen hittestress kan binnen de huidige kaders echter niet op rechtmatige wijze (cf. scope Waterwet) uit het Deltafonds worden bekostigd. De vraag of aanpassing van het wettelijke kader wenselijk is, kan worden meegenomen in de evaluatie van de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027.

Krachtenveld

De conceptkabinetsreactie is op beleidsniveau (inter)departementaal afgestemd met de relevante partijen: FEZ, HBJZ, RWS, BZK, EZK, JenV, LNV en OCW. Door omstandigheden heeft FIN nog geen reactie kunnen geven. Zij zullen dit zo spoedig mogelijk doen. Eventuele wijzigingen die naar aanleiding hiervan in de conceptkabinetsreactie worden opgenomen, worden voor agendering in de RFL/MR aan u voorgelegd.

Toelichting

Conform artikel 4.10 eerste lid van de Waterwet biedt u jaarlijks aan de Eerste en Tweede Kamer het Deltaprogramma aan. Het kabinet is op basis van de Waterwet verplicht aan te geven hoe zij rekening houdt met de adviezen van de deltacommissaris bij het Deltaprogramma. Met het op Prinsjesdag aan beide Kamers toesturen van het Deltaprogramma, samen met de begroting van het Deltafonds, geeft u invulling aan deze verplichting uit de Waterwet.

Agendering van deze conceptkabinetsreactie volgt separaat op de agendering van het DP2024 in de CFL van 27 juni. Omdat het dit jaar wat langer heeft geduurd voordat er een eindconcept beschikbaar was van zowel het DP2024 als de bijbehorende aanbiedingsbrief van de deltacommissaris, is de (inter)departementale afstemming van de conceptkabinetsreactie later gestart.

In overleg met de staf Deltacommissaris en het secretariaat van de CFL is daarom afgestemd dat het DP2024 geagendeerd wordt voor het zomerreces en de kabinetsreactie in de eerste CFL na het zomerreces. Dit past binnen de tijdlijn om het DP2024 nog tijdig te kunnen agenderen voor de RFL en Ministerraad.

Datum

21 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/163778

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Aan

de minister

Bijlage(n)

4

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	02_Conceptkabinetsreactie op het DP2024	
03	03_Aanbiedingsbrief en adviezen deltacommissaris bij DP2024	
04	04_Deltaprogramma 2024 (DP2024) CFL	
4 05	05_Hoofdlijnenbrochure Deltaprogramma 2024	

Datum

21 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/163778

Opgesteld door Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Grote Wateren en Bestuur**Aan**

de minister

Bijlage(n)

4